

TORAH OHR • MEGILLAS ESTHER • MAAMAR 2

ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/megillas-esther/2/

1 ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède [maamar].

2 הנה התורה היא פירוש וביאור המצות. והיא בחי' ח"ע [חכמה עילאה] שלמעלה מחכמה המושגת ומקורה

בחי' מו"ס [מוחא סתימאה] חכמה שבכתר ושם עדיין לא בא לידי גילוי חכים

À présent, la Torah est l'interprétation et l'explication des mitsvot. Elle est le niveau de la 'Hokhma supérieure ('Hokhma ila'a), qui dépasse la sagesse saisissable, et sa source est le niveau de Mo'ha Stima'a («le cerveau caché»), la 'Hokhma au sein de Kéter (la Couronne); là, elle n'est pas encore parvenue à la révélation de «sage»,

כמו ח"ע [חכמה עילאה] שאף שהיא לא בחכמה ידיעה מ"מ יש בה גילוי ל"ב שבילין דאתפתחין כו'.

משא"כ מו"ס [מוחא סתימאה] סתים כו'. אבל המצות הן בחי' כתר שבכתר.

comme la 'Hokhma supérieure qui, bien qu'elle soit «non dans une sagesse connue», contient néanmoins la révélation des «trente-deux sentiers qui s'ouvrent», etc.; tandis que Mo'ha Stima'a est «caché», etc. Mais les mitsvot sont le niveau de Kéter au sein de Kéter.

3 והיינו בבחי' חיצוניות כי פנימית הכתר אינו מן המנין י"ס [י ספירות] לפי שנכלל בא"ס ואינו בא לידי

גלוי כ"א בחיצוניות כמשל האבוקה שמאירה למרחוק

C'est-à-dire dans l'aspect extérieur ('hitsoniyout). Car la dimension intérieure (pnimiyout) de Kéter (la Couronne) ne fait pas partie du décompte des dix Séfirot, puisqu'elle est incluse dans l'Infini (Ein Sof), et elle ne se révèle que dans la dimension extérieure, comme l'illustre une torche qui éclaire au loin.

ואף ששם האור אינו בגלוי כ"כ [כל כך] כמו אם היה מדליק שם אור הנר מ"מ מאחר שמאיר האור

למרחוק ונראה שם ניכר ונראה שבמקומו הוא אור גדול של אבוקה.

Et bien que, là-bas, la lumière ne soit pas aussi révélée que si l'on y allumait une bougie, néanmoins, puisque la lumière éclaire au loin et qu'on la voit là-bas, on reconnaît et constate qu'à son emplacement, il s'agit de la grande lumière d'une torche.

4 ועדי"ז ג"כ נראה בחוש הארת חכמה נפלאה ועמוקה א"א להשיג כ"א ע"י משל פשוט. ולכן ר"מ [רבי מאיר] היה דורש תילתא מתלי כי ר"מ [רבי מאיר] גדול בדורו היה. ונק' ר' [רבי] נהוראי שמנהיר עיני חכמים.

De même, on voit clairement que l'illumination d'une sagesse merveilleuse et profonde ne peut être saisie qu'au moyen d'une parabole simple. C'est pourquoi Rabbi Meïr exposait « un tiers [en] paraboles », car Rabbi Meïr était le plus grand de sa génération ; il était appelé Rabbi Nehoraï, parce qu'il illumine les yeux des sages.

5 ולכן לא היתה חכמתו באה לידי גלוי כ"א ע"י הרבה משלים. וכן משלי שלמה לפי שחכמת שלמה היתה גדולה ונפלאה מאד וכשהיה מדבר בד"ת [בדברי תורה] לגלות חכמה שבה כתיב וידבר שלשת אלפים משל.

C'est pourquoi sa sagesse ne pouvait se révéler qu'au moyen de nombreuses paraboles. Il en va de même des Michlé (paraboles) de Chlomo : la sagesse de Chlomo était si grande et si merveilleuse que, lorsqu'il parlait de paroles de Torah pour en révéler la sagesse, il est écrit : « Et il prononça trois mille paraboles. »

פ"י שלשת אלפים פעמים משל למשל עד שהבין דבר אחד מד"ת [מדברי תורה]. והיינו לפי עומק החכמה כן מרבה המשל

C'est-à-dire trois mille fois une parabole pour une parabole, jusqu'à ce qu'il comprenne une seule chose des paroles de Torah. Autrement dit, plus la sagesse est profonde, plus on multiplie les paraboles,

כי חכמה קטנה המושגת כמות שהיא א"צ [אין צריך / אינו צריך] למשל כלל. וכך גלוי אוא"ס [אור אין סוף] שכשמו כן הוא ואין לו סוף הוא דוקא בבחי' חיצוני:

car une sagesse modeste, que l'on saisit telle qu'elle est, n'a nul besoin de parabole. De même, la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est, comme son nom [l'indique], sans fin, ne se trouve précisément que dans l'aspect extérieur.

6 והנה על הכתר ומו"ס [ומוחא סתימאה] מלביש בחי' לבוש ה' מלך גאות לבש כו' כמו עדי"מ טלית שמימינך על הראש ועטרה שבראש שהטלית מקיפתו מראשו ועד רגליו

Or, au-dessus de Kéter (la Couronne) et de Mo'ha Stima'a, un niveau de vêtement les revêt [eux] : « D.ieu règne, Il s'est revêtu de majesté », etc. C'est comme, à titre d'analogie, un talit placé sur la tête et [sur] la couronne qui s'y trouve, car le talit l'enveloppe de la tête aux pieds,

וגם בחי' העטרה בכלל והוא אוא"ס [אור אין סוף] בחינה אחרונה היא מל' דא"ס עצמו שמאיר לכל העולמות בהשוואה אחת ואינו בבחי' גדר השתלשלות כלל כי

et le niveau de la couronne, lui aussi, y est inclus. Il s'agit de la Lumière infinie : le dernier niveau, qui est la Mal'hout (souveraineté) de l'Infini (Ein Sof) Lui-même, et qui éclaire tous les mondes de manière égale, sans relever nullement des limites de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). Car

הנה ההשתלשלות הוא אחר הצמצום ומקום פנוי שנמשך קו וחוט ומשם נמשך גם בחי' כתר ועטרה להיות כתר ומו"ס [ומוחא סתימאה] כו'. משא"כ אוא"ס [אור אין סוף] בעצמו הוא המקיף את כל החלל כמו שהיה קודם הצמצום.

l'enchaînement descendant commence après le tsimtsoum (contraction), dans l'espace vacant où furent étirés un kav (ligne de lumière) et un fil ; c'est aussi de là que sont issus le niveau de Kéter et la couronne, pour devenir Kéter et Mo'ha Stima'a, etc. À l'inverse, la Lumière infinie elle-même entoure tout l'espace vacant (halal), tel qu'il était avant le tsimtsoum.

7 ומוזה נעשה התהוות הכלים שאור מקיף מאיר מבחוץ והאוי"פ [והאור פנימי] מבפנים ומצחצח הכלי. כי הנה ההתהוות מאין ליש הוא דוקא מאוא"ס [מאור אין סוף] עצמו שהוא כל יכול

De là advient la formation des réceptacles : la lumière enveloppante (Or Makif) brille de l'extérieur, tandis que la lumière intérieure (Or Pnimi) brille de l'intérieur et polit le réceptacle. Car la formation de quelque chose à partir du néant (yesh) provient précisément de la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, qui est toute-puissante ;

משא"כ מהשתלשלות דרך עו"ע [עילה ועלול] לא היה יש כלל רק כמו חכמה שהיא בחי' ראשית היש ונק' בשם חכמה לא היתה עולה בשם כלל רק היתה בבחי' בטול ממש

tandis que, par un enchaînement descendant selon le rapport de cause à effet, il n'y aurait eu aucun yesh. Même 'Hokhma (sagesse), qui est le niveau où commence le yesh et qui est appelée du nom de 'Hokhma, n'aurait même pas été appelée ainsi : elle serait demeurée dans un état d'annulation de soi véritable (bitoul),

וכן התהוות המדות מחכמה כו' ומכ"ש [ומכל שכן] התהוות היש גשמי גמור לא נתהווה מרוחנית אלא ע"י בחי' אור א"ס עצמו הסובב ומקיף את מקום החלל ופנוי

et il en va de même de la formation des attributs émotionnels (midot) à partir de 'Hokhma, etc. À plus forte raison, la formation d'un yesh entièrement matériel : il n'est pas advenu du spirituel, mais uniquement par le niveau de la Lumière infinie elle-même, qui entoure et enveloppe l'espace vacant et vide

שנמשך הקו"ח [הקו וחוט] לכל העולמות בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ואוא"ס [ואור אין סוף] מקיף הכל בהשוואה אחת ולפי שהוא כל יכול לכך מזה נעשה בחי' הכלי ליש ודבר נפרד גשמי כו'.

dans lequel le kav et le chut se sont prolongés vers tous les mondes sous l'aspect de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; et la Lumière infinie enveloppe toutes choses de manière égale. Puisqu'elle est toute-puissante, c'est d'elle que provient le niveau du réceptacle, qui fait advenir un yesh, une chose physique distincte, etc.

8 והנה שרש המצות הנמשכין מבחי' כתר שבכתר בבחי' חיצוניות כנ"ל ושם מאיר אוא"ס [אור אין סוף] לכך הן מלוכשות בגשמיות ממש

Or, [quant aux] racines des mitsvot, qui sont attirées du niveau de Kéter au sein de Kéter, dans sa dimension extérieure, comme mentionné plus haut, et où brille la Lumière infinie : c'est pourquoi elles sont revêtues de matérialité véritable,

דהיינו בעשייה גשמיית שנתהווה מבחינת לבוש מלכות הוא לבוש אוא"ס [אור אין סוף] עצמו המקיף את כולם בהשוואה אחת ונקי לבוש מלכות

c'est-à-dire dans l'Assiya matérielle, qui est advenue du niveau du vêtement royal (levouch Mal'hout), lequel est le vêtement de la Lumière infinie elle-même, qui les entoure tous d'une manière égale. Il est appelé le vêtement royal

כי הלבוש הזה הוא מבחי' מלכות דא"ס שהיא בחינה אחרונה כנ"ל שהיא המלכשת ומקפת את כל העולמות כנ"ל. משא"כ התורה שהיא בחי' מו"ס [מוחא סתימאה] שרשה מבחי' פנימי [פנימיות / פנימית] הכתר שאין שם גלוי בחי' סוכ"ע.

car ce vêtement provient du niveau de la Mal'hout de l'Infini, qui est le dernier niveau, comme mentionné plus haut, et qui revêt et entoure tous les mondes, comme mentionné plus haut. La Torah, en revanche, qui est le niveau de Mo'ha Stima'a, a sa racine dans la dimension intérieure de Kéter, où le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) n'est pas révélé.

ולכן יש מעלה יתירה בתורה על המצות שהיא מבחי' פנימית ויש מעלה במצות שהן מבחי' חיצונית לפי ששם הוא דוקא גלוי וא"ס [אור אין סוף] עצמו בבחי'

C'est pourquoi la Torah a une supériorité sur les mitsvot, en ce qu'elle provient du niveau intérieur ; et les mitsvot ont une supériorité, en ce qu'elles proviennent du niveau extérieur, car c'est précisément là que la Lumière infinie elle-même est révélée sous l'aspect de

סוכ"ע:(ע"ן במ"ח בתחלתו מס' [מסכת] א"ק [אדם קדמון] פ"א סי' ג' בפנימיותו כו' ובחיצוניותו כו' ע"ש. וא"ש [ואתי שפיר] מ"ש שבחיצוניות הכתר הוא גלוי וא"ס [אור אין סוף] הסוכ"ע משא"כ במו"ס [במוחא סתימאה] שהוא בחי' פנימיות הכתר אין בו גלוי בחי' סוכ"ע.

sovev kol almin. (Voir Michnat 'Hassidim, au début, traité Adam Kadmon, chapitre 1, section 3 : « dans sa dimension intérieure », etc., « et dans sa dimension extérieure », etc. ; voir là-bas. Ainsi s'éclaire ce qui a été dit : dans la dimension extérieure de Kéter se révèle la Lumière infinie, le sovev kol almin, tandis que dans Mo'ha Stima'a, qui est la dimension intérieure de Kéter, le niveau de sovev kol almin n'est pas révélé.

אך קשה דכאן לעיל אמר כי פנימיות הכתר אינו ממנין הי"ס [הי' ספירות] א"כ מבואר שפנימיות הכתר נלקח ממקום גבוה יותר מחיצוניותו וזה לכאורה סותר למ"ש. וגם הוא נגד משי"ש [מה שכתוב שם] במ"ח סי' ד'.

Mais une difficulté se présente : car, plus haut, il a dit que la dimension intérieure de Kéter ne fait pas partie du décompte des dix Séfirot ; il est donc clair que la dimension intérieure de Kéter provient d'un lieu plus élevé que sa dimension extérieure, ce qui semble contredire ce qui a été dit. Cela va également à l'encontre de ce qui est écrit là-bas dans Michnat 'Hassidim, section 4.

אכן באמת לק"מ [לא קשה מידי] דפנימיות הכתר שאינו ממנין י"ס [י' ספירות] דקאמר לעיל כוונתו למ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג']. וכי' בחי' אלו הם הנק' עתיק וא"א כו' ומבואר שם דדוקא בחי' א"א הוא ממנין הי"ס [הי' ספירות]

En vérité, toutefois, il n'y a aucune difficulté. La dimension intérieure de Kéter qui, comme il l'a dit plus haut, ne fait pas partie du décompte des dix Séfirot renvoie à ce qui est écrit dans Etz 'Haïm, Chaar 41, chapitre 3. Ces deux niveaux sont ceux qu'on appelle Atik et Arikh Anpin, etc., et il y est expliqué que seul le niveau d'Arikh Anpin fait partie du décompte des dix Séfirot,

משא"כ בחי' עתיק שהוא בחי' תחתונה שבא"ס אינו במנין הע"ס [העשר ספירות] וע"ז אמר לעיל דפנימית הכתר אינו ממנין י"ס [י ספירות] דבחי' עתיק היינו ודאי פנימית העיקרי שבכתר כו'.

tandis que le niveau d'Atik, qui est le niveau inférieur de l'Infini, n'entre pas dans le décompte des dix Séfirot. C'est à son propos qu'il a dit plus haut que la dimension intérieure de Kéter ne fait pas partie du décompte des dix Séfirot, car le niveau d'Atik est assurément la dimension intérieure essentielle de Kéter, etc.

משא"כ מו"ס [מוחא סתימאה] עם היותו ג"כ פנימית הכתר היינו פנימי' [פנימיות / פנימית] מבחי' הבי' שבכתר הנק' א"א ונק' מו"ס [מוחא סתימאה] חכמה שבכתר לכן אמר שאין שם בחי' גלוי סוכ"ע

En revanche, Mocha Stima'ah, bien qu'elle soit elle aussi la dimension intérieure de Kéter, est la dimension intérieure du second niveau de Kéter, appelé Arich Anpin ; elle est appelée Mocha Stima'ah, la 'Hokhma de Kéter. Il dit donc qu'il n'y a pas là de révélation du sovev kol almin,

דהיינו בחי' עתיק דאע"ג [דאף על גב] דגבורה דע"י [דעתיק יומין] מלובש במו"ס [במוחא סתימאה] היינו שההארה באה ע"י [עתיק יומין] בחי' גבורה וצמצום קו המדה אבל בבחי' חיצוניות הכתר דהיינו גלגלתא הנק' כתר שבכתר מלובש חסד דעתיק שלמעלה מבחי' קו המדה

c'est-à-dire du niveau d'Atik. Car, bien que la Guevoura d'Atik Yomin soit revêtue dans Mocha Stima'ah, cela signifie que l'illumination vient par le niveau de Guevoura et par la contraction du kav hamida ; mais dans la dimension extérieure de Kéter, c'est-à-dire le Crâne (Gulgalta), appelé Kéter de Kéter, est revêtu le 'Hessed d'Atik, qui se situe au-dessus du niveau du kav hamida.

וזהו ע"ד שבי' [שכתב] המ"ח הנ"ל רק שמ"מ אין הגלוי בבחי' פנימית כמו במו"ס [במוחא סתימאה] רק בבחי' חיצונית. וע' בע"ח [בעץ חיים] שער מוחין דצלם ספ"ו החיצוניות שלו כו' והוא הגלגלתא כו'.

C'est en ce sens que s'exprime le Mishnat Chassidim mentionné plus haut ; toutefois, la révélation ne se fait pas dans une dimension intérieure, comme dans Mocha Stima'ah, mais seulement dans une dimension extérieure. Voir aussi Etz Chaim, Sha'ar Mochin deTzelem, fin du chapitre 6 : « sa dimension extérieure », etc., « et c'est le crâne », etc.

ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' אמור דפ"ח וז"ל [וזה לשונו] והענין כי גם כתר אריך נחשב מעולם א"ס כדרך כל כתר שמתייחס למה שלמעלה ממנו ועיקרו של אצילות מתחיל ממוחא סתימאה שהוא חכמה דאריך עכ"ל [עד כאן לשונו]:

Voir aussi le Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto), sur la paracha Emor, folio 88 ; voici ses paroles : « Le point est que le Kéter d'Arich est lui aussi considéré comme appartenant au monde de l'Ein Sof, comme c'est le cas de tout Kéter, qui se rapporte à ce qui est au-dessus de lui ; et la partie essentielle du Monde d'Atsilout (Émanation) commence avec Mocha Stima'ah, qui est la 'Hokhma d'Arich. » Fin de citation.)

9 וסוס אשר רכב עליו המלך. היינו מ"ש כי תרכב על סוסך כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בלילה רוכב על כרוב קל שלו ושט ביי"ח אלף עלמין הן

« Et le cheval sur lequel le roi était monté » : c'est ce qui est écrit : « Quand Tu chevauches Tes chevaux. » Car nos Sages, de mémoire bénie, ont dit que, la nuit, Il chevauche Son chérubin rapide et parcourt dix-huit mille mondes. Il s'agit de

בחי"י ברכאן דצלזותא שהן בבחי"י ח"י חוליות השדרה שבהן נמשך מוח החכמה לירכים ורגלים לפי שהחוט מגיע עד גיד הנשה וג"ה [וגיד הנשה] מתפשט בירכים ורגלים.

du niveau des dix-huit bénédictions de la prière, qui correspondent aux dix-huit vertèbres de la colonne vertébrale, par lesquelles le cerveau de 'Hokhma est amené jusqu'aux cuisses et aux jambes ; car la [moelle] épinière descend jusqu'au nerf sciatique (gid hanasheh), et le nerf sciatique se ramifie dans les cuisses et les jambes.

10 ולכן כל הכורע כורע בברוך שבברכה ראשונה שהכריעה היא כפיפת הראש דהיינו המשכת חכמה ע"י שכופף ראשו וחכמתו שבו

C'est pourquoi celui qui se prosterne se prosterne au mot « Baroukh » (« Béni ») de la première bénédiction ; car se prosterner consiste à incliner la tête, c'est-à-dire à faire descendre la 'Hokhma, en inclinant sa tête et la 'Hokhma qui s'y trouve.

אלא שהח"י ברכאן הן באצ"י והוא ע"י הנשמות שהעלאתן ביום משא"כ המלאכים שירתם ומזונם הוא בלילה דוקא.

Seulement, les dix-huit bénédictions relèvent d'Atsilout, et cela se fait par l'intermédiaire des âmes, dont l'élévation a lieu le jour ; tandis que [quant aux] anges, leur chant et leur nourriture sont précisément la nuit.

ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה אלו המלאכים וחק לנערותיה אלו ההיכלות שבע הנערות הראויות לתת כו'.

«Elle se lève alors qu'il fait encore nuit et donne la nourriture à sa maisonnée»: ce sont les anges; «et une part à ses jeunes filles»: ce sont les palais (heikhalot), «les sept jeunes filles dignes d'être données», etc.

ולהם נמשך בבחי' ח"י אלפין כי רכב אלקים רבותים אלפי שנאן. אלפי שאינן מרבותים והיינו שמתחלק לח"י אלף מיני השגות לכל חד לפום שיעורא דיליה.

Et à eux, cela est attiré sous l'aspect de dix-huit mille, car «le char de D.ieu est deux fois dix mille, des milliers de chinan»: des milliers qui ne sont pas (she'einan) [là], retranchés des deux fois dix mille. C'est-à-dire que cela se divise en dix-huit mille sortes de compréhension, à chacune selon sa mesure.

11 והנה המשכה והשפעה זו היא בבחי' כרוב כרביא דהיינו בחי' אדם. אלא שפני אדם הוא אפי רכרי וכרוב הוא אנפי זוטרי.

Or, cette émanation et cette transmission relèvent de l'aspect du chérubin (kerouv), « comme un enfant » (ke-ravya), c'est-à-dire de l'aspect de l'homme (adam) ; toutefois, le visage de l'homme est « un grand visage », tandis que le chérubin est « un petit visage ».

ובאור זה הנה אדם הוא שם מ"ה [שם מ"ה] שהמילוי הוא באלפ"ן ואל"ף הוא יו"ד וי"ו יו"ד

Voici ce que cela signifie : adam (homme) est le Nom Mah (45), dont l'expansion (milouï) s'écrit avec des alef ; et l'alef est [formé d'un] youd, d'un vav et d'un youd,

דהיינו וי"ו המחבר יו"ד עלאה עם יו"ד תתאה כענין עושה שלום במרומיו כו' והיינו ע"י בחי' בטול הנמשך להם.

c'est-à-dire le vav qui relie le youd supérieur au youd inférieur, comme dans « Il fait la paix dans Ses hauteurs », etc. ; cela se réalise par le niveau de l'annulation de soi (bitoul) qui leur est transmis.

12 והנה אנפי רכרי הוא שנמשך מבחי' מוחין יותר שזהו ההפרש בין גדול לקטן שלפי שכלו יהולל איש כנודע. והמוחין הן בחי' בטול הנמשך לו.

Or, un grand visage signifie qu'une plus grande mesure est attirée du niveau de l'intellect (mo'hin) ; c'est là la différence entre un adulte et un mineur, car «un homme est loué selon son intellect», comme on le sait. Et l'intellect est le niveau de l'annulation de soi (bitoul) qui est attiré en lui.

ולכן זקן מיושב^[מיושבת] דעתו מפני שיש לו בחי' בטול יותר. משא"כ בחור יש לו רתיחת הבחרות מפני שלא נמשך בו בחי' בטול כ"כ [כל כך].

C'est pourquoi l'esprit d'un vieillard est posé, car il possède davantage la qualité de l'annulation de soi ; tandis qu'un jeune homme connaît l'ardeur de la jeunesse, parce que la qualité de l'annulation de soi n'est pas attirée en lui dans la même mesure.

וזהו ענין אנפי זוטרי והוא בבחי' מט"ט [מטטרון] שנק' נער ובבחי' כרוב זה נמשך שפע בחי' אלף עלמין.

C'est là le sens d'un petit visage : il est du niveau de Metatron, qui est appelé « un jeune homme » (na'ar) ; et c'est par le niveau de ce chérubin que le flux est attiré dans les dix-huit mille mondes.

13 והנה כתיב רכב אלקים רבותים כו' אדני במ סיני בקדש כו' כלומר כשם שנמשך בבחינת מלאכים בחי' אלף עלמין כך נמשך ג"כ בבחי' סיני בקדש להיות המשכת אלקות בבחי' עשייה גשמית בתורה על הר סיני.

Or, il est écrit : « Le char de D.ieu est deux fois dix mille », etc., « le Seigneur est parmi eux, [comme au] Sinaï, dans la sainteté », etc. Cela signifie que, tout comme le flux se déploie au niveau des anges, dans les dix-huit mille mondes, il se déploie également au niveau de « Sinaï, dans la sainteté », de sorte que la Divinité soit attirée au niveau de l'action matérielle, dans la Torah [donnée] sur le mont Sinaï.

והמשכה זו היא בבחי' סוסים סוס בגימטריא ב"פ [ב' פעמים] ג"ס. שהוא משם ס"ג [שם ס"ג] שהוא למעלה משם מ"ה [שם מ"ה]. כי כדי להמשיך אור בעשיי^[בעשייה] גשמית מוכרח להיות הארה מלמעלה מעלה כמשל האבוקה הנ"ל.

Ce flux se situe dans l'aspect des chevaux : le mot sus (cheval) a pour valeur numérique deux fois guimel-samekh (63), soit le Nom Sag (63), qui est supérieur au Nom Mah (45). Car, pour attirer la lumière dans l'action matérielle, il faut un rayonnement provenant d'une source très élevée, comme dans l'analogie de la torche mentionnée plus haut.

והיינו גבורת הסוס לרוץ למקום שאין הרוכב יכול להגיע שם וריצת הסוס גדולה מריצת אדם היא בחי' הכרוב הנמשך במלאכים שאינו רץ כ"כ [כל כך] כמו הסוסים:

C'est là la force du cheval : courir jusqu'à un lieu que le cavalier ne peut atteindre. La course du cheval dépasse celle de l'homme ; elle correspond au niveau du chérubin attiré chez les anges, qui ne court pas autant que les chevaux.

14 והנה בחיי לבוש וסוס יכול להיות ע"י בחיי המן. המן העץ בחיי גסות שנתברר בקדושה מבניו של המן כו' דהיינו הגבהת הלב ויגבה לבו כו'.

Or, le niveau du vêtement et du cheval peut être engendré par le niveau de Haman. « Hamin ha-ets » (« de l'arbre ? ») : le niveau de grossièreté qui, une fois raffiné, est entré dans la sainteté, « parmi les descendants de Haman », etc. C'est-à-dire l'élévation du cœur : « Son cœur s'éleva », etc.

והענין כי הנה צריך שיתן עיניו למטה ולבו למעלה. עיניו בחיי חכמה בחיי משה שהיה ענו שהחכמה שפלות כח מ"ה [מה]

L'explication est la suivante : il faut diriger ses yeux vers le bas et son cœur vers le haut. « Ses yeux » correspondent au niveau de 'Hokhma (sagesse), au niveau de Moché, qui était humble ; car 'Hokhma est l'effacement de soi, koach mah (la force du « quoi »).

אבל לבו כ' [כתב] ביהושפט ויגבה לבו כו' וכן בחיי סוס ב"פ [ב' פעמים] ס"ג [שם ס"ג] שהוא ענין גס

Mais quant à « son cœur », il est écrit au sujet de Yehoshafat : « Son cœur s'éleva », etc. Il en va de même du niveau du cheval, deux fois Sag (63), qui relève de la grossièreté (gas) ;

וגם בחיי סוס לרוץ נעשה מבחי המן כי ירידה צורך עלייה להיות בע"ת [בעלי תשובה] וזדונות נעשו כזכיות כו'.

et le niveau du cheval, qui lui permet de courir, provient lui aussi du niveau de Haman ; car la descente a pour but l'élévation, afin qu'il y ait des pénitents (baalei techouva) et que les fautes volontaires deviennent comme des mérites, etc.

אבל כתר מל' הוא בחיי בעטרה שעטרה לו אמו דווקא היינו ע"י נעשה ונשמע בבחי נעשה תחלה בחיי עשייה שהיא מבחי מקיף הסוכ"ע בשוה.

Mais la couronne royale (Kéter de Mal'hout) relève précisément de « la couronne dont sa mère l'a couronné », c'est-à-dire de « nous ferons et nous écouterons », en plaçant d'abord « nous ferons » : le niveau de l'action, qui procède du niveau de la lumière englobante (Or Makif), sovev kol almin, qui entoure tous les mondes également.

15 ואח"כ נשמע המשכת התורה בפנימיות ואין זה אלא בבחי ישראל מקדשי שמך שיש להם מס"נ [מסירות נפש].

Et ensuite, « nous entendrons » : la Torah est attirée vers l'intériorité. Cela ne se réalise qu'au niveau d'Israël, « qui sanctifient Ton Nom », et qui ont le sacrifice de soi (messirout néfesh).

ולכן הם דווקא הממשיכים בחיי כתר תר"ך עמודי אור כמו עמוד המחבר מעלה ומטה. וגם בפורים היה גילוי זה וקבל היהודים את אשר החלו לעשות.

C'est pourquoi eux seuls attirent le niveau de Kéter (la Couronne), les six cent vingt colonnes de lumière, semblables à une colonne qui relie le haut et le bas. À Pourim aussi, cette révélation eut lieu : « Et les Juifs prirent sur eux ce qu'ils avaient commencé à faire. »

היהודים דוקא דהיינו ע"י מס"נ [מסירות נפש] כו' ע"י מרדכי ואסתר כו'. כי מרדכי הוא מר דרור ומתרגמינן מירא דכיא. מר דרור נקי למעלה בעלמא דחירות.

« Les Juifs » spécifiquement, c'est-à-dire par le sacrifice de soi, etc., par l'intermédiaire de Mordekhaï et d'Esther, etc. Car Mordekhaï signifie « mor dror » (myrrhe fluide), que nous traduisons [en araméen] par « mira da'hya » (myrrhe pure). En haut, dans le monde de la liberté, on l'appelle « mor dror ».

16 ולמטה נקרא מירא דכיא בחי' מר שהוא מרירות וגבורות הנמשך בבחינת דכין ומסאבין. היא התורה הנמשכת ומתלבשת בעוה"ז הגשמי שהיא בבחי' גלות ומרירות בעניני העוה"ז.

Et en bas, elle est appelée « mira dachya » : le niveau de mor (la myrrhe), qui évoque l'amertume et les rigueurs (Guevourot), attirées dans le domaine du pur et de l'impur. C'est la Torah qui est attirée vers le bas et revêtue dans ce monde matériel ; elle se trouve en état d'exil et d'amertume, au milieu des affaires de ce monde.

וע"ז אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] הנביאים עתידים להבטל כביטול זיו השמש. שהגם שהזיו מאיר ויש לו אור רב מ"מ במקורו הוא בטל שאינו נראה ונרגש כלל.

À ce sujet, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Les Prophètes sont destinés à être annulés, comme s'annule le rayonnement du soleil. » Car, bien que le rayonnement brille et possède une grande lumière, il est néanmoins annulé dans sa source, au point de n'être ni vu ni ressenti du tout.

כך הנביאים שהם מנו"ה [מנצח והוד] יהיו בטלים שלא יהיו נראים ונגלים למעלה יתירה וגדולה בהגלות נגלות אוא"ס [אור אין סוף] ממש ונגלה כבוד ה' ממש וראו כל בשר כו'.

De même, les Prophètes, qui procèdent de Netsa'h (victoire) et de Hod (splendeur), seront annulés : ils ne seront plus vus ni révélés comme une supériorité particulière et éminente lorsque la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même se révélera ouvertement, et que « la gloire de D.ieu se révélera », véritablement, et que « toute chair verra », etc.

אבל מגלת אסתר היא בחי' הסתר אסתיר פני ביום ההוא דהיינו בחי' מל' שמסתתרת בראש הבריאה ונעשה עתיק דבריאה.

Mais la Méguila d'Esther relève de « Je cacherai certes Ma face en ce jour-là » ; c'est-à-dire du niveau de Mal'hout, qui se dissimule à la tête du [Monde de] Béria (Création) et devient l'Atik de Béria.

17 ויום ההוא הוא בחי' בינה. ולכן נק' בחי' עתיק הסתר אסתיר ביום ההוא שגילוי עתיק הוא בבינה.

Et « ce jour-là » est le niveau de Bina (compréhension). C'est pourquoi le niveau d'Atik est appelé : « Je cacherai assurément [Ma face] ce jour-là », car la révélation d'Atik se trouve en Bina.

והיינו בחי' פני היא בחי' כתר מלכות לפי שהמלכות ל"ל [לית ליה / לית לה] מגרמה כלום ומקבלת מעשר מלכיות

C'est-à-dire que le niveau de « Ma face » est le niveau du Kéter de Mal'hout, car Mal'hout ne possède absolument rien qui lui soit propre et reçoit des dix Mal'hout (royautés)

(שלכן אומרים ברי"ה [בראש השנה] יו"ד מלכיות) וכתר מקבלת ממלכות שבכתר והיא בחינת פני וזו היא המסתתרת בראש הבריאה ונעשית עתיק.

(c'est pourquoi, à Roch Hachana, nous récitons dix [versets de] royauté), et le Kéter [de Mal'hout] reçoit de la Mal'hout qui se trouve dans Kéter. C'est le niveau de « Ma face », et c'est ce qui se dissimule à la tête de Béria et devient Atik.

ולכן אפי' [אפילו] לעי"ל [לעתידי לבוא] שנאמר ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה שבחי' ביום ההוא יהיה בבחי' זה בחי' גילוי מ"מ בחי' אסתר

C'est pourquoi, même dans le Monde futur, dont il est dit : « Et l'on dira ce jour-là : Voici notre D.ieu », [ce qui signifie] que le niveau de « ce jour-là » sera au niveau de « ceci », le niveau de la révélation, néanmoins, le niveau d'Esther,

שהיא בחי' עתיק היא בחי' סדכ"ס [סתימא דכל סתימין] כי סתימין הם או"א [אבא ואימא] ועתיק הוא סתימא אפי' [אפילו] לגבי סתימין

qui est le niveau d'Atik, est le niveau du Caché parmi tous les cachés ; car les « cachés » sont Abba et Imma, et Atik est caché même par rapport aux cachés,

ולכן אין לה בטול וכן ההלכות שהן בחי' מרדכי מירא דכיא ויהי אומן את הדסה היא אסתר שהיא המעלה את הנשמות בגי'ע [בגן עדן].

et c'est pourquoi il n'est pas annulé. Il en va de même des halakhot, qui sont le niveau de Mordekhai, « mira dachya ». « Et il éleva Hadassa, c'est-à-dire Esther » : c'est elle qui élève les âmes dans le Gan Eden.

וששה חדשים בשמן המור. שמן בחי' חכמה. מור יש בו ריח חזק והיינו ענין העלאה בבחי' גבורות דהיינו גבורות דאבא.

« Six mois avec de l'huile de myrrhe » : l'huile est le niveau de 'Hokhma ; la myrrhe a un parfum puissant ; cela correspond à l'élévation par les rigueurs (guevourot), à savoir les rigueurs d'Abba.

18 וששה חדשים בבשמים הם גבורות דאימא. ובזה הוא העמוד המחבר מעלה ומטה הנערה באה כו'.

«Et six mois avec des aromates» sont les Guevourot d'Imma. «Et avec ceci», c'est-à-dire le pilier qui relie le haut et le bas, «la jeune fille vient», etc.

כי כשם שבגי'ע [שבגן עדן] התחתון צריך שישכח חיזו דהאי עלמא. כך בגעהי'ע [בגן עדן העליון] צריך שישכח עונג געהי'ת [גן עדן התחתון] ששם הוא ענין תענוג נפלא אחר שהוא למעלה מעלה.

Car, de même que dans le Gan Eden inférieur, il faut oublier la vision de ce monde, de même, dans le Gan Eden supérieur, il faut oublier le plaisir du Gan Eden inférieur ; là se trouve un autre plaisir merveilleux, infiniment plus élevé.

וכל הענג הזה הוא מטעמי תורה ישקני מנשיקות פיהו. וכוונת המצות שידעו וישיגו טעמי ההלכות וסודותיהן

Et tout ce plaisir provient des raisons de la Torah : « Qu'il me donne les baisers de sa bouche. » L'intention des mitsvot est qu'ils connaissent et saisissent les raisons des halakhot et leurs mystères,

ובזה יתענגו בתענוג נפלא ועצום והיינו בחי' מרדכי מירא דכיא. ולכן גם ההלכות אינם בטלים כמשל האבוקה הנ"ל:

et c'est ainsi qu'ils goûteront un plaisir merveilleux et immense. C'est là le niveau de Mordekhai, « mira dachya ». C'est pourquoi les halakhot, elles aussi, ne sont pas annulées, comme dans la parabole de la torche mentionnée plus haut.

19 אך ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי כי בחי' מקיף נמשך גם בהמן כנודע שיש י"א סממני קטורת ולבונה הוא המקיף דקרו ליה אלהא דאלהיא.

Cependant, « Haman prit le vêtement et le cheval, et en revêtit Mordekhaï », car le niveau de la lumière englobante (makif) se prolonge aussi en Haman, comme on le sait : il existe onze ingrédients de l'encens, et l'oliban est le makif, que l'on appelle « le D.ieu des dieux ».

ולכן נמשך גם בה בחינת לבוש עליון מלכות דא"ס וכן הסוס משם ס"ג [שם ס"ג]. משא"כ הכתר שהוא המשכה מקו וחוט לבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] אין להמן שליטה שם

C'est pourquoi le niveau du vêtement supérieur, la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof), se prolonge aussi en lui, ainsi que le cheval, qui provient du Nom Sag. En revanche, Kéter (la Couronne), qui est un prolongement depuis le kav et le 'hout vers la dimension intérieure, échappe à la domination de Haman,

ולא נעשה רק ע"י ישראל שהם מקדשי שמך ע"י נעשה ונשמע בחי' בטול בא"ס דוקא. ולא ע"י גסות בחי' המן אפי' [אפילו] אחר הבירור שיתברר בקדושה:

et cela ne se réalise que par Israël, qui « sanctifie Ton Nom », par « nous ferons et nous écouterons », le niveau de l'annulation de soi (bitoul) devant l'Infini, précisément. Cela ne se réalise pas par la grossièreté, le niveau de Haman, même après son raffinement, lorsqu'elle sera raffinée dans la sainteté.

20 [ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער י' פ"ב [פרק ב'] דע כי או"פ [אור פנימי] כו' וזהו בבחי' על ידי דוקא ע"ש]:

[Et voyez Etz Chaim, Sha'ar 10, chapitre 2 : « Sache que la lumière intérieure (Or Pnimi) », etc. ; cela relève précisément de l'aspect « par l'intermédiaire de » (al yedei). Voir là-bas.]

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/megillas-esther/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak